

Ansøgning om garantistillelse til MIN Friskole - ny tilbygning

25/5023 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Bestyrelsen for MIN Friskole har ansøgt Norddjurs Kommune om en lånegaranti på op til 6 mio. kr. Garantien skal anvendes til at finansiere en permanent skolebygning på 484 m².

I denne sag skal der træffes beslutning om, at stille lånegaranti til fordel for MIN Friskole.

Ansøgning om lånegaranti, projektbeskrivelse for tilbygning og et overblik over MIN Friskoles budget er vedhæftet som bilag.

MIN Friskole, etableret i 2020, har pr. 5 september 2024 i alt 159 elever fra 0. til 9. klasse. Skolens nuværende bygninger består primært af lejede pavilloner, som kun er godkendt til midlertidig opstilling. Skolen er i gang med at en etapevis udskiftning af disse pavilloner. Første etape, en bygning på 260 m², blev opført i 2023.

Friskolen har ikke kunnet opnå fuld finansiering af projektet på almindelige markedsvilkår, da realkreditinstitutter vurderer værdien af nybyggeri i Norddjurs Kommune lavt. En kommunegaranti vil give friskolen adgang til at optage et lån gennem KommuneKredit, hvilket også indebærer en lavere rente. Lånet på op til 6 mio. kr. vil ligge ud over den del, som bank og realkredit vil finansiere. Friskolen planlægger at afdrage lånet over 20 år.

Den nye bygning skal indrettes med 4 klasseværelser, fællesrum, møderum, kontorer samt personalefaciliteter og toiletter. Det samlede budget for etappen er på 10,4 mio. kr., hvoraf friskolen selv finansierer 2,3 mio. kr.

Norddjurs Kommunes befolkningsprognose viser et forventet uændret børnetal fra 2025 til 2034 for Børneby Midt.

Med en garanti fra kommunen kan MIN Friskole optage lån i KommuneKredit med en løbetid på op til 25 år. Renten hos KommuneKredit er sædvanligvis lavere end i normale banker. Friskolen kan oprette en byggekredit på op til 6 mio. kr., som MIN Friskole kan finansiere anlægsudgifter med løbende. Når alle udgifter er afholdt vil kassekrediten blive omlagt til et almindeligt lån.

Kommuner kan yde tilskud til anlægsudgifter og lignende investeringsudgifter ved privatskoler etablering og senere udbygning, hvis skolen er placeret i kommunen. Norddjurs Kommune kan derfor yde støtte i form af en lånegaranti til MIN Friskole. Kommuner kan ikke støtte driften af en privatskole. Som garant vil kommunen overtage alle forpligtelser, hvis MIN Friskole ikke kan betale lånets ydelser. Da MIN Friskole ejer bygningerne, har kommunen mulighed for at tage pant i bygningerne som sikkerhed for garantien.

Der er en række risikofaktorer forbundet med garantistillelsen. Kommunen påtager sig en betydelig økonomisk risiko, da skolens økonomi er stærkt afhængig af elevtallet, og forvaltningen anser det som usandsynligt, at bygningens anlægspris vil kunne realiseres ved et eventuelt salg.

- **Følsomhed:** en følsomhedsberegning viser, at et fald på 7 elever i forhold til det nuværende elevgrundlag vil betyde, at friskolen ikke længere kan dække sine driftsomkostninger. Skolens egen følsomhedsberegning angivet et nulpunkt på 153 elever, efter tilbygningen er gennemført.
- **Elevudvikling** Skolens regnskaber viser, at antallet af elever har været nedadgående siden skolens start, fra 164 elever i 2021 til 158 elever i 2023. Trenden er dog brudt i 2024, hvor elevtallet var 159. Friskolen har budgetteret med elevtal på 165. Friskolen forventer i budgettet, at 5 af de 6 nytilkommende elever, kommer på grund af den nye bygning.

Kommunen kan vælge at tage pant i Friskolens aktiver, som sikkerhed for garantien. Hvis kommunen tager pant i friskolens aktiver, vil kommunen overtage de pantsatte aktiver, hvis friskolen ikke kan overholde sine forpligtelser over for KommuneKredit, og realisere aktiverne til dækning af en del af udgiften.

Der er udgifter i forbindelse med optagelse af pant. Som udgangspunkt er det friskolen selv, der skal afholde udgiften hertil. Tinglysningsafgiften udgør i øjeblikket 1,45% af beløbet, og der er et

mindre administrationsgebyr på 1.825 kr. Det koster således friskolen 14.500 kr. plus administrationsgebyr ved tinglysning af pant for 1 mio. kr.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Understøttelse af MIN Friskole har sammenhæng til kommunens plan- og udviklingsstrategi, herunder FN's verdensmål 4) *Kvalitetsuddannelse* samt målsætningen om at understøtte muligheder for etablering af uddannelsesstilbud og -institutioner lokalt i kommunen. Det trækker også tråde til anbefalingerne fra uddannelsesforum, som har haft itl formål at styrke kommunens partnerskaber omkring uddannelse.

Ved at stille garanti påtager kommunen sig en risiko. Kommunens økonomiske målsætninger i den økonomiske politik har blandt andet til formål at sikre, at kommunens økonomi er tilstrækkelig solid til at imødegå uforudsete hændelser.

Særligt målsætningen om en kassebeholdning på minimum 175 mio. kr. tjener dette formål. Jo større garantiforpligtelser, jo større bør kassebeholdningen være.

Økonomiske konsekvenser

Hvis der stilles garanti, hæfter Norddjurs Kommune for lånet, hvis MIN Friskole misligholder sine forpligtelser.

Når kommunen stiller garanti, skal kommunen henregne lånet til egen låneramme, som om det er kommunen selv der låner pengene. Hvis kommunen ikke har ledig låneramme, skal kommunen i stedet deponere et tilsvarende beløb. Det deponerede beløb tæller ikke med i kommunens kassebeholdning, og bliver automatisk frigivet løbende over 25 år. Kommunen kan altid anvende ledig låneramme til at frigive deponerede midler. Siden 2019 har kommunen ikke anvendt hele sin låneramme, og der er ikke budgetteret med lånoptagelse i budget 2025-2028.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at

1. Der træffes beslutning om, hvor vidt Norddjurs Kommune skal stille lånegaranti på op til 6 mio. kr. til fordel for MIN Friskole til finansiering af udgifter til etablering af ny tilbygning.
2. Det drøftes, om der skal tages pant i friskolens aktiver, hvis Norddjurs Kommune stiller garanti.

Beslutning i Økonomiudvalget den 30-09-2025

Ad 1: Økonomiudvalget tiltræder, at der stilles garanti til fordel for MIN Friskole til finansiering af udgifter til etablering af ny tilbygning.

Ad 2: Økonomiudvalget indstiller, at der tages pant i friskolens aktiver svarende til garantien og at MIN Friskole afholder udgiften i forbindelse med tinglysning af pantet.

Afbud:

Allan Gjersbøl Jørgensen (A)

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 07-10-2025

Ad 1: Godkendt således at der stilles garanti på op til 6 mio. kr.

Ad 2: Godkendt.

Afbud:

Jens Meilvang (I)

Morten Friis Heidemann (V)

Bilag:

1 - 3788985	Åben	Ansøgning om kommunegaranti	(57828/25)	(H)
2 - 3788993	Åben	Beregning af normalårs budget og følsomhed	(57834/25)	(H)
3 - 3788986	Åben	Projektbeskrivelse ny tilbygning MIN Friskole	(57829/25)	(H)
4 - 3788992	Åben	Regnskab 2024	(57833/25)	(H)